CYFARFOD COMISIWN DEMOCRATIAETH A FFINIAU CYMRU A GYNHALIWYD AM 10:00 AM AR 27 TACHWEDD 2024 YN CP2

Yn bresennol: Bev Smith (Cadeirydd), Michael Imperato (Dirprwy Gadeirydd), Dianne Bevan, Frank Cuthbert, Ginger Wiegand a Bethan Williams Price

Swyddogion CDFfC a oedd yn bresennol: Prif Weithredwr; Pennaeth Polisi a Rhaglenni; Rheolwr Cyllid; Swyddog Cymorth Tîm.

Ymddiheuriadau: Karen Jones (Comisiynydd)

Amser dechrau: 10:10
Amser gorffen: 11:21

1. Datganiadau Buddiannau

1.1. Ni wnaed unrhyw Ddatganiadau Buddiannau.

2. Gwybodaeth gan y Cadeirydd

2.1. Rhoddodd y Cadeirydd wybod am ei chyfarfod gyda Karen Jones.

2.2. Rhoddodd y Cadeirydd wybod am y newid i'r adrannau cyrff a noddir.

2.3. Diolchodd y Cadeirydd i'r Comisiwn am eu sylwadau ar y rhaglen hyfforddi newydd i Gomisiynwyr a **nododd** fod cyfarfod mis Chwefror wedi'i glustnodi ar gyfer rhywfaint o'r hyfforddiant hwn.

3. Cofnodion cyfarfod y Comisiwn ar gynhaliwyd ar 30 Hydref

3.1. **Penderfynwyd** cymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 30 Hydref 2024 fel cofnod cywir o'r materion a ystyriwyd, yn amodol ar fân newidiadau.

3.2. Cafwyd trafodaeth ynghylch pwynt 4.6 o gyfarfod diwethaf y Comisiwn.

4. Materion yn Codi

4.1. **Penderfynwyd** derbyn yr Adroddiad gan nodi unrhyw faterion i'w trafod yn ddiweddarach yn y cyfarfod, a nodwyd cynnydd diweddaredig ar y materion canlynol:

4.2. **(Mater 1) Nodwyd** na chafodd y Comisiwn unrhyw geisiadau Rhyddid Gwybodaeth rhwng 23 Hydref ac 19 Tachwedd 2024.

4.3. **(Mater 2) Nodwyd** bod y Comisiwn wedi cwblhau'r holl Arolygon Cymunedol y mae wedi'u cynnal ac y bydd Sir Benfro yn cael ei gyhoeddi ym mis Ionawr.

4.4. **(Mater 3) Nodwyd** bod y symud swyddfa wedi digwydd dros gyfnod o bythefnos o'r wythnos yn dechrau ar 11 Tachwedd ac y bydd y brydles ar yr hen adeilad yn dod i ben ddiwedd mis Tachwedd. Erbyn hyn, bydd holl gyfarfodydd y Comisiwn yn cael eu cynnal yn CP2 / ar Teams.

4.5. **(Mater 4) Nodwyd** y darparwyd ymateb i Gymdeithas yr Iaith yn dilyn y cyfarfod ym mis Hydref ac nad yw'r Comisiwn wedi cael ymateb arall.

4.6. Cafwyd trafodaeth ynghylch mynediad at y 4ydd llawr i gyflogeion Llywodraeth Cymru.

5. Y Rhaglen Bontio (i'w thrafod)

5.1. **Nodwyd** y bydd cyfarfod nesaf y bwrdd gweithredu yn cael ei gynnal ym mis Ionawr.

5.2. **Nodwyd** na chafwyd unrhyw gydnabyddiaeth gan LIC i'r llythyr a anfonwyd gan y Cadeirydd am y Platfform Gwybodaeth.

5.3. **Nodwyd** bod yr ymarfer recriwtio Comisiynwyr wedi dod i ben am y tro ac y bydd swydd ddisgrifiad ar gyfer Cadeirydd y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio (PLIA) yn cael ei ddrafftio cyn hir.

5.4. Cafwyd trafodaeth ynghylch y Platfform Gwybodaeth, ei gyfyngiadau posibl a phroblemau posibl gan gynnwys hygyrchedd a chyfrifoldebau Swyddogion Canlyniadau. **Nodwyd** y byddai angen i'r Platfform Gwybodaeth fod ar waith erbyn etholiadau 2026.

5.5. Cafwyd trafodaeth ynghylch amserlen cyfarfodydd 2025, gan gynnwys y PLIA.

5.6. **Gweithredu:** Cadeirydd, Dirprwy Gadeirydd a'r Prif Weithredwr i ddrafftio swydd ddisgrifiad ar gyfer Cadeirydd y PLIA.

5.7. **Gweithredu:** Prif Weithredwr i lunio dyddiadau'r cyfarfodydd ar gyfer 2025, gan gynnwys y PLIA.

6. Y Flaenraglen Waith

6.1. Trafodwyd eitem 5: Y Rhaglen Bontio ac eitem 6: Y Flaenraglen Waith gyda'i gilydd.

7. Adroddiad ar Gyllideb 2024-25

7.1. Rhoddwyd ystyriaeth i'r Adroddiad Monitro'r Gyllideb dyddiedig 27 Tachwedd 2024 gan y Rheolwr Cyllid, a oedd yn dangos sefyllfa'r gyllideb hyd at ddiwedd mis Hydref 2024.

7.2. **Nodwyd** nad oedd unrhyw orwariant yn y gyllideb ar ddiwedd mis Hydref 2024.

7.3. **Nodwyd** bod y tanwariant mwyaf yn y cyllidebau staffio a phensiynau, ond y byddai'r tanwariant hwn yn gostwng yn sylweddol ym mis Rhagfyr gan y byddai'r codiad cyflog diweddar i staff yn cael ei roi ar waith ar gyfer cyflogau staff ym mis Tachwedd.

7.4. **Nodwyd** bod tanwariant sylweddol wedi'i gofnodi hyd yn hyn yng nghyllideb costau ffioedd Aelodau, a bod hyn yn debygol o barhau oni bai bod llwyth gwaith Aelodau'r Comisiwn yn cynyddu yn y chwarter olaf.

7.5. **Nodwyd** oherwydd i'r symud swyddfa ddigwydd yn hwyrach na'r disgwyl, y byddai'n debygol y byddai swm cymedrol o gyllid dros ben yn y gyllideb adeiladau yn y dyfodol.

8. Rheoli Risg

8.1. Rhoddwyd ystyriaeth i Gofrestr Risg CDFfC dyddiedig 27 Tachwedd 2024.

8.2. **Nodwyd** bod risg CR3 wedi'i diwygio oherwydd i'r symud swyddfa gael ei gwblhau'n llwyddiannus. **Cytunwyd** i ddiddymu risg CR3.

8.3. Cafwyd trafodaeth ynghylch agwedd risg diogelwch risg CR3, a oedd yn parhau o hyd. **Cytunwyd** y byddai'r risg hon yn cael ei hychwanegu at y Gofrestr Risgiau Gweithredol.

8.4. **Cytunwyd** ar y Gofrestr Risg, yn amodol ar ddiwygiadau.

8.5. **Gweithredu:** Risg CR3 i'w thynnu oddi ar y Gofrestr Risg a'r elfen risg sy'n weddill i'w throsglwyddo i'r Gofrestr Risgiau Gweithredol.

9. Polisi Rheoli Risg CDFfC

9.1. Rhoddwyd ystyriaeth i Bolisi Rheoli Risg CDFfC. **Cytunwyd** i ohirio'r eitem hon tan y cyfarfod nesaf er mwyn caniatáu sylwadau gan ARAC.

9.2. **Gweithredu: Polisi Rheoli Risg CDFfC i'w ychwanegu at yr agenda ar gyfer cyfarfod mis nesaf.**

10. Cofrestr Risg Blaenraglen Waith CDFfC

10.1. Rhoddwyd ystyriaeth i Gofrestr Risg Blaenraglen Waith CDFfC.

10.2. **Cytunwyd** ar Flaenraglen Waith CDFfC ac y byddai'n cael ei chyfuno â'r gofrestr risg gorfforaethol.

11. Polisi Rhoddion, Gwobrau a Lletygarwch

11.1. Rhoddwyd ystyriaeth i'r Polisi Rhoddion, Gwobrau a Lletygarwch.

11.2. **Cytunwyd** ar y Polisi Rhoddion, Gwobrau a Lletygarwch.

12. Adroddiad Cynnydd Arolygon

12.1. Rhoddwyd ystyriaeth i'r Adroddiad Cynnydd Arolygon.

12.2. **Nodwyd** bod Adroddiad Argymhellion Terfynol Arolwg Cymunedol Abertawe wedi'i gyhoeddi.

12.3. **Nodwyd** bod y Comisiwn yn dal i gytuno ar ddyddiad cyhoeddi ar gyfer Adroddiad Argymhellion Terfynol Arolwg Cymunedol Sir Benfro ac y caiff yr Adroddiad ei gyhoeddi yn gynnar y flwyddyn nesaf.

12.4. **Nodwyd** bod y Comisiwn yn aros am yr Adroddiad Argymhellion Terfynol ar gyfer Arolwg Cymunedol Sir Gaerfyrddin o hyd, sy'n cynnal eu Harolwg Cymunedol eu hunain. Bydd yr argymhellion yn cael eu cyflwyno i'r Comisiwn, maes o law.

12.5. **Nodwyd** bod Pen-y-bont ar Ogwr a Rhondda Cynon Taf yn cynnal eu Harolygon Cymunedol eu hunain ar hyn o bryd.

12.6. **Nodwyd** bod y Comisiwn yn aros am wybodaeth gan Lywodraeth Cymru o hyd ynghylch y polisi Maint Cynghorau, a fydd yn ffurfio rhan o bolisi ac arfer y Rhaglen Arolygon Etholiadol.

12.7. **Nodwyd** y bydd Adroddiad Cynigion Diwygiedig y Senedd yn cael ei gyhoeddi ar 17 Rhagfyr ac y bydd yr ymgynghoriad yn cael ei gynnal tan fis Ionawr.

12.8. **Gweithredu**: Prif Weithredwr i gysylltu â Lisa James i fynd ar drywydd y data sy'n weddill ar gyfer Polisi Maint Cynghorau'r Rhaglen Arolygon Etholiadol.

13. Amlinelliad o'r Adroddiad Penderfyniadau Terfynol

13.1. Rhoddwyd ystyriaeth i'r amlinelliad o'r Adroddiad Penderfyniadau Terfynol.

13.2. Cafwyd trafodaeth ynghylch pwynt 3.2 yr Adroddiad amlinellol. **Cytunwyd** y dylai'r enwau Cymraeg ddod o flaen yr enwau Saesneg yn yr Adroddiad.

13.3. Cafwyd trafodaeth ynghylch rhai awgrymiadau o ran arddull yn yr Adroddiad. Bydd y Comisiynydd yn anfon diwygiadau at y Pennaeth Polisi a Rhaglenni i'w cynnwys yn yr adroddiad.

13.4. **Cytunwyd** ar y testun yn yr Adroddiad amlinellol, yn amodol ar fân newidiadau.

13.5. **Gweithredu:** Pennaeth Polisi a Rhaglenni i anfon copïau o'r Adroddiad Penderfyniadau Terfynol at y Comisiynwyr. Rheolwr Cyfathrebu ac Ymgysylltu i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y cyfathrebiadau arfaethedig ar gyfer cyfnod ymgynghori nesaf y Senedd.

14. Calendr Digwyddiadau

14.1. Ystyriwyd y Calendr Digwyddiadau.

14.2. **Nodwyd** bod cyfarfod y Comisiwn ym mis Rhagfyr wedi'i ganslo.

14.3. Ystyriwyd fformat cyfarfodydd y Comisiwn yn y dyfodol, a bydd cyfarfod mis Chwefror yn cael ei gynnal wyneb-yn-wyneb er mwyn galluogi hyfforddiant i Gomisiynwyr. **Nodwyd** y caiff y cyfarfod ym mis Mawrth ei gadeirio gan y Dirprwy Gadeirydd.

15. Unrhyw fater perthnasol arall

15.1 Ni nodwyd unrhyw fater perthnasol arall.

Dyddiad y cyfarfod nesaf: 29 Ionawr 2025